

які безпосередньо та опосередковано впливають на фінансову безпеку підприємства, а також для впровадження у цей процес інновацій.

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ ЄС: ПЕРЕВАГИ ТА ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Заєць Р.Б.

*Науковий керівник: Нескороджена Л.Л., к.ю.н., доцент
Державний торговельно-економічний університет*

Цифрова трансформація – це процес, у якому суб'єкти господарювання функціонують за допомогою сучасних комп'ютерних та інженерних технологій. Уряди країн ЄС змагаються за першість в галузі цифрової трансформації економіки та впровадженні передових технологій у підприємстві. Визначення цілей цифровізації суб'єктів господарювання Європейського Союзу (далі - ЄС) стане компасом, який покаже Україні напрямок у післявоєнній відбудові та реформуванні економіки і законодавства.

Цифровізація діяльності підприємств за допомогою нових технологій має безліч переваг: створюються нові можливості для ведення бізнесу, впроваджуються інформаційні технології, які підвищують ефективність підприємства, шляхом автоматизації його управління та допоможуть у вирішенні юридичних та економічних завдань. До таких технологій належить штучний інтелект (далі - AI), хмарні технології, великі масиви даних, машинне навчання. Вже зараз AI використовується для автоматизації процесу виробництва та наданні послуг, взаємодії з клієнтами з використанням чат-ботів, які можуть надавати персоналізовані рекомендації клієнтам [1]. Хмарні технології допоможуть суб'єктам господарювання в різноманітних потребах: від швидкої передачі інформації між співробітниками до спрощення обрахування бухгалтерських розрахунків.

Зрозумівши потенціал та необхідність впровадження новітніх технологій для збільшення економічних показників підприємств, ЄС законодавчо закріпив Рішенням Європейського Парламенту та Ради ЄС 2022/2481 від 14.02.2022 року програму розвитку під назвою «2030 Цифровий Компас: європейський шлях до Цифрового Десятиліття» щодо цифровізації суспільних відносин, зокрема господарських [2]. В цьому акті закріплено конкретні цілі, які планують досягти у діджиталізації бізнесу: створення і вдосконалення Єдиного цифрового ринку та використання інформаційних технологій у підприємстві на кінець десятиліття. У п. 3 ч. 1 ст. 4 цього Рішення зазначається, що по закінченню 2030-го року мінімум 75% всіх видів суб'єктів господарювання використовуватимуть у своїй діяльності послуги хмарних обчислень та штучного інтелекту. Приблизно 90% підприємств малого та середнього бізнесу повинні будуть на базовому рівні адаптуватися до цифровізації діяльності за рахунок грантів, державних програм. Акцентується увага, зокрема, на малі та середні підприємства внаслідок відносно невеликих їх розмірів, адже саме вони є центром інформаційного розвитку через свою гнучкість до змін. Однак, без

створення технологічної, інформаційної та нормативної бази, яка включає в себе розбудову цифрової інфраструктури і персоналу, нереально досягнути вищезазначених цілей у використанні новітніх технологій підприємствами. На цьому наголошено і у преамбулі вищезазначеного Рішення: «Цифрова трансформація неможлива без потужної підтримки науки, досліджень, розробок і наукової спільноти, які є рушійними силами технологічної та цифрової революції» [2].

У преамбулі Угоди про асоціацію з Європейським Союзом (далі – ЄС) від 16.09.2014 р. Україна зобов'язалася адаптувати чинне законодавство до acquis ЄС, зокрема, у сфері господарських відносин [3]. Для нормативного закріплення такої трансформації підприємств у європейську систему цифрових ринків необхідно привести законодавство у відповідність до нормативно-правових актів ЄС. Виконанням поставленої мети займається Міністерство цифрової трансформації України спільно з іншими органами державної влади. Україна активно впроваджує поняття «електронної торгівлі», «електронного правочину», адаптує нормативно-правові акти з директивами та регламентами ЄС необхідні для цифрового регулювання діяльності підприємств в Україні: Закони України «Про електронні комунікації», «Про електронну комерцію» та ін. Окрім цього, спрощується процес реєстрації суб'єктів господарювання, запускаються нові пілотні проекти для стимуляції цифрового підприємництва. Україна має великий потенціал у впровадженні всіх необхідних дій для цифрового інтегрування підприємств, що відзначали і самі парламентарі ЄС. Однак, технологічний стан та юридичне регулювання цифрової діяльності українських підприємств, а також використання ними інформаційних технологій має недостатній розвиток на рівні країн-членів ЄС через збройну агресію РФ, і пов'язані з цим знищення, затримки у розбудові діджитал інфраструктури.

Отже, перевагами цифрової трансформації підприємств, з однієї сторони допомога у відновленні економіки та реформуванні господарської діяльності підприємств України, а з іншої, підготуватися державі до членства в ЄС, адаптуючи українське законодавство до цілей та стандартів європейських країн.

Література:

1. Harvard Business Review (2018). Artificial Intelligence for the Real World. URL: <https://hbr.org/2018/01/artificial-intelligence-for-the-real-world> (date of access: 23.02.2023).
2. «Щодо заснування Політичної програми цифрового десятиліття до 2030 року»: Рішення (ЄС) 2022/2481 Європейського Парламенту та Ради Європи від 14.12.2022р. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2022/2481/oj> (дата звернення: 24.02.2023).
3. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text (дата звернення: 26.02.2023).